EIROPAS
KOMISIJA

Briselē, 16.6.2025.
COM(2025) 290 final

ANNEX 5

PIELIKUMS

dokumentam

Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālajai komitejai un Reģionu komitejai

Digitālās desmitgades stāvoklis 2025. gadā. Turpinām veidot ES suverenitāti un digitālo nākotni

{SWD(2025) 290 final} - {SWD(2025) 291 final} - {SWD(2025) 292 final} - {SWD(2025) 293 final} - {SWD(2025) 294 final} - {SWD(2025) 295 final}

European Commission

2025. GADA ĪSIE ZIŅOJUMI PAR VALSTĪM

Horvātija

Kopsavilkums

Horvātija ir guvusi ievērojamus panākumus stratēģisko tehnoloģiju nozarēs, taču joprojām saskaras ar problēmām progresīvu digitālo tehnoloģiju plašākā ieviešanā. Progress tādās jomās kā kvantiskā komunikācija, pusvadītāji un kiberdrošība ir pastiprinājis tās augošo ieguldījumu ES konkurētspējā un suverenitātē.

Horvātijai ir ievērojams ieceru vēriens attiecībā uz tās ieguldījumu digitālajā desmitgadē – tā ir noteikusi 13 nacionālos mērķrādītājus, no kuriem 77 % ir labi saskaņoti ar ES 2030. gada mērķrādītājiem. Valsts vidēji labi īsteno savas trajektorijas, un 63 % no tām atbilst plānotajam (pamatojoties uz 2024. gada trajektorijām, kas noteiktas saistībā ar visiem 8 analizētajiem GSR). Horvātija ir izpildījusi 50 % no 12 ieteikumiem, ko Komisija sniedza 2024. gadā, veicot dažas izmaiņas ar jauniem pasākumiem.

2024. gadā valdība turpināja stratēģiskās reformas, digitalizācijas centienus arvien vairāk sasaistot ar rūpniecības konkurētspējas stiprināšanu, inovācijas veicināšanu un tehnoloģiskās suverenitātes palielināšanu. Lai maksimāli izmantotu digitālo pārkārtošanos, Horvātijai ir jānovērš pastāvīgās nepilnības perifērdatošanas infrastruktūrā, MVU digitalizācijā, progresīvu tehnoloģiju ieviešanā un atbalsta sniegšanā strauji augošiem uzņēmumiem.

Digitālās desmitgades GSR [1]	Horvātija				ES		Digitālās desmitgades mērķrādītājs 2030. gadam	
	2024. gada DESI (2023. gads)	2025. gada DESI (2024. gads)	Gada progress	Nacionālā trajektorija 2024. gadā (3)	2025. gada DESI	Gada progress	HR	ES
Ļoti augstas veiktspējas fiksētu tīklu (*VHCN*) pārklājums	67,8 %	78,9 %	16,4 %	68,0 %	82,5 %	4,9 %	100,0 %	100 %
Optiskās šķiedras kabeļu tīklu līdz telpām (*FTTP*) pārklājums	62,1 %	75,4 %	21,4 %	66,0 %	69,2 %	8,4 %	100,0 %	—
Kopējais 5G pārklājums	83,4 %	94,2 %	12,9 %	85,7 %	94,3 %	5,9 %	99,0 %	100 %
Perifērijas mezgli (aplēse)	3	6	100,0 %	—	2257	90,5 %	—	10 000
MVU ar digitālo intensitāti vismaz pamatlīmenī (2)	—	63,5 %	4,8 %	—	72,9 %	2,8 %	90,0 %	90 %
Mākoņdatošana	40,7 %	38,6 %	–5,4 %	—	—	—	75,0 %	75 %
Mākslīgais intelekts	7,9 %	11,8 %	49,0 %	13,0 %	13,5 %	67,2 %	20,0 %	75 %
Datu analītika	51,7 %	—	—	—	—	—	30,0 %	75 %
MI vai mākoņdatošana, vai datu analītika	65,6 %	—	—	—	—	—	—	75 %
Vienradži	2	2	0,0 %	2	286	4,4 %	4	500
Digitālās prasmes vismaz pamatlīmenī	59,0 %	—	—	—	—	—	80,0 %	80 %
IKT speciālisti	4,3 %	5,0 %	16,3 %	4,5 %	5,0 %	4,2 %	7,0 %	~10 %
Paziņota e-identifikācijas shēma		Jā						
Digitālie publiskie pakalpojumi iedzīvotājiem	67,2	75,2	11,9 %	75,0	82,3	3,6 %	100,0	100
Digitālie publiskie pakalpojumi uzņēmumiem	66,2	65,3	–1,3 %	75,0	86,2	0,9 %	100,0	100
Piekļuve e-veselības pacienta kartēm	85,6	86,6	1,2 %	95,0	82,7	4,5 %	100,0	100

(1) Rādītāju un citu raksturlielumu aprakstu sk. metodiskajā piezīmē.
(2) 2025. gada DESI atspoguļo digitālās intensitātes indeksa 4. versiju, kas ir salīdzināma ar DESI 2023. gada DII vērtību (atsaucoties uz 2022. gadu), kuru izmanto ikgadējā progresa aprēķināšanai. Tā nav salīdzināma ar nacionālo trajektoriju, kuras pamatā ir indeksa 3. versija.
(3) Nacionālās trajektorijas vērtība, ja tā ir iekļauta valsts ceļvedī un ja rādītājs ir mērīts 2025. gada DESI (2024. gads).

Saskaņā ar Eirobarometra speciālaptaujas "Digitālā desmitgade 2025. gadā" datiem 81 % Horvātijas iedzīvotāju uzskata, ka ikdienas publisko un privāto pakalpojumu digitalizācija atvieglo viņu dzīvi**.** Attiecībā uz publisko iestāžu rīcību 90 % respondentu uzskata, ka ir svarīgi apkarot un mazināt viltus ziņu un dezinformācijas tiešsaistē problēmu, savukārt attiecībā uz konkurētspēju 91 % respondentu uzskata, ka ir svarīgi nodrošināt, ka Eiropas uzņēmumi var augt un kļūt par "Eiropas līderiem", kas spēj konkurēt pasaules mērogā.

Konkurētspējīga, suverēna un noturīga ES, kuras pamatā ir līderība tehnoloģijā

Horvātija ir guvusi ievērojamus panākumus *FTTP* un 5G ieviešanā, pārsniedzot vidējos ES izaugsmes rādītājus. Lai gan *VHCN* pārklājuma rādītājs joprojām ir zemāks par ES vidējo rādītāju, valsts, pateicoties Atveseļošanas un noturības mehānisma (ANM) atbalstītajām infrastruktūras programmām, strauji virzās uz priekšu šajā jomā. Tomēr Horvātija saskaras ar problēmām autonomu 5G tīklu izvēršanā – panākts tikai neliels progress un nav ieviesti īpaši pasākumi izvēršanas paātrināšanai. Tāpat lauku apvidos vidējās joslas 5G pārklājums joprojām ir krietni zem ES vidējā rādītāja, un visaptveroša pieprasījuma puses stratēģija plašākas ieviešanas stimulēšanai ir gaidāma tikai pēc 2027. gada.

Valstij ir arī spēcīgas pozīcijas datu analītikas ieviešanā. MVU digitālā pamatintensitāte valstī pieauga straujāk nekā pārējā ES, taču tā joprojām ir krietni zemāka par ES vidējo. Horvātija vēl arvien saskaras ar problēmām MI un mākoņdatošanas pakalpojumu ieviešanā – šajās jomās ieviešana rit lēnāk nekā vidēji ES. Vēl aizvien vāja ir arī jaunuzņēmumu un augošo uzņēmumu ekosistēma – ir reģistrēti tikai divi vienradži un aktivitāte iespējkapitāla jomā ir ierobežota.

Paredzams, ka valsts kvantiskās komunikācijas projekta sākšana un pusvadītāju kompetences centra izveide stiprinās Horvātijas pozīcijas stratēģisko tehnoloģiju jomā. Valsts ir arī sākusi veikt IKT infrastruktūras decentralizācijas pasākumus, ierīkojot sešus perifērijas mezglus. Tomēr perifērdatošanas ekosistēma joprojām nav pietiekami attīstīta un tai trūkst īpašas valsts stratēģijas. Valsts kiberdrošības spējas ir uzlabojušās, pieņemot Kiberdrošības aktu un izveidojot Valsts kiberdrošības rūpniecības, tehnoloģiju un pētniecības koordinācijas centru, tomēr tādu nozīmīgu standartu kā interneta protokola 6. versijas un domēnu nosaukuma sistēmas drošības paplašinājumu rādītāji joprojām ir daudz zemāki par ES vidējiem – tas liecina par pastāvīgu mazaizsargātību valsts digitālajā infrastruktūrā.

ES iedzīvotāju un sabiedrības aizsardzība un spēcināšana

Neraugoties uz labām jauniešu digitālajām prasmēm, Horvātija vēl arvien saskaras ar lielām problēmām digitālās iekļaušanas jomā, un pastāvīga prasmju nepietiekamība skar gados vecākus pieaugušos, cilvēkus ar zemāku izglītības līmeni un lauku iedzīvotājus. IKT speciālistu īpatsvars nodarbinātībā ir uzlabojies un atbilst ES vidējam rādītājam, tomēr joprojām pastāv darbaspēka trūkums, darba tirgū vēl arvien vērojama prasmju neatbilstība un intelektuālā darbaspēka emigrācija turpina vājināt digitālo talantu resursus.

Iedzīvotājiem nodrošinātie publiskie digitālie pakalpojumi ir pastāvīgi uzlabojušies, un valsts šajā saistībā kopumā ir uz pareiza ceļa, taču digitālie publiskie pakalpojumi uzņēmumiem uzrāda negatīvas tendences, to skaitā pārrobežu pakalpojumu pieejamības samazināšanos. Turpinās gatavošanās valsts digitālās identitātes makam, kas stiprinās drošas piekļuves satvarus. Piekļuve e-veselības pacienta kartēm ir augsta, taču joprojām pastāv dažas būtiskas nepilnības: nav pieejami medicīniskie attēli, daži

veselības aprūpes sniedzēji nav pievienoti attiecīgajai sistēmai un nav iespējama deleģēta piekļuve. Atbalstot iekļaujošāku un uzticamāku digitālo pārkārtošanos, Horvātija ir pastiprinājusi centienus veicināt medijpratību, izpratni par kiberdrošību un aizsardzību pret tiešsaistes riskiem, it īpaši jauniešu vidū.

Digitālās pārveides izmantošana viedai zaļināšanai

Horvātijā lielāka uzmanība tiek pievērsta zaļajām un digitālajām prioritātēm, ko atbalsta lielas ANM investīcijas. Horvātija ir panākusi progresu savas energoinfrastruktūras digitalizācijā un ūdens resursu apsaimniekošanas sistēmu uzlabošanā ar digitāliem uzraudzības risinājumiem. Tomēr valstī joprojām trūkst saskaņotas valsts stratēģijas, kas sasaistītu digitalizāciju ar klimata mērķiem, un vēl nav ieviesta sistemātiska emisiju samazināšanas uzraudzība, izmantojot digitālās tehnoloģijas. Patērētāju informētība par IKT ierīču vidisko ietekmi joprojām ir zema, un brīvprātīgie ilgtspējas centieni digitālajā nozarē vēl aizvien ir sadrumstaloti.

Valsts digitālās desmitgades stratēģiskais ceļvedis

Horvātija 2025. gada janvārī iesniedza sava valsts ceļveža grozījumus, precizējot tās pasākumu kopumu un atjauninot būtiskus savienotības mērķrādītājus. Ceļveža jaunā redakcija tika gatavota, plaši apspriežoties ar ieinteresētajām personām, un tajā ir ņemts vērā ievērojams skaits 2024. gada ieteikumu. Ceļvedī liela uzmanība joprojām ir pievērsta digitālās infrastruktūras stiprināšanai, MVU digitalizācijai, digitālo prasmju attīstīšanai un digitālajiem publiskajiem pakalpojumiem. Tomēr vēl aizvien pastāv nepilnības progresīvo tehnoloģiju plašākā ieviešanā, inovācijas virzītu uzņēmumu darbības paplašināšanā un iekļaušanas nepilnību pilnīgā novēršanā digitālo prasmju jomā, sevišķi attiecībā uz gados vecākiem pieaugušajiem un lauku apvidiem. Kopumā Horvātijas ceļvedī ir iekļauts 31 pasākums, kura kopējais budžets ir 634,73 miljoni EUR, kas veido aptuveni 0,74 % no valsts IKP.

Finansējums un projekti digitālajā jomā

Horvātija digitālajiem mērķiem ir iedalījusi 20 % no sava kopējā atveseļošanas un noturības plāna finansējuma (1,4 miljardus EUR)[1]. Turklāt Horvātijas digitālās pārveides veicināšanai kohēzijas politikas ietvaros ir paredzēti 755 miljoni EUR, kas ir 9 % no valsts kopējā kohēzijas politikas finansējuma[2].

Horvātija ir trīs Eiropas digitālās infrastruktūras konsorciju (*EDIC*) – Valodu tehnoloģiju alianses *EDIC*, *CitiVERSE* veidošanai satīkloto vietējo digitālo dvīņu *EDIC* un *EUROPEUM EDIC* – dalībniece. Horvātijas organizācijas ir netieši partneri svarīgā projektā visas Eiropas interesēs nākamās paaudzes mākoņdatošanas infrastruktūras un pakalpojumu jomā (*IPCEI-CIS*). Horvātija ir iesaistītā valsts kopuzņēmumā *EuroHPC* un kopuzņēmumā "Mikroshēmas".

Horvātija ir devusi ieguldījumu platformā *Best Practice Accelerator*[3], daloties ar vienu paraugprakses piemēru ("Sievietes digitālajā jomā – meitenes IKT nozarē") Digitālo prasmju kopas ietvaros.

[1] Finanšu piešķīrumu daļa, kas veicina digitalizācijas mērķu sasniegšanu, ir aprēķināta, izmantojot Atveseļošanas un noturības mehānisma regulas VII pielikumu. Dati pēdējoreiz atjaunināti 2025. gada 16. maijā.

[2] Šī summa ietver visas investīcijas, kas ir īpaši paredzētas digitālajai pārveidei vai to būtiski veicina kohēzijas politikas plānošanas 2021.–2027. gada periodā. Finansējuma avots ir Eiropas Reģionālās attīstības fonds, Kohēzijas fonds, Eiropas Sociālais fonds Plus un Taisnīgas pārkārtošanās fonds.

[3] *Best Practice Accelerator* (*BPA*) ir platforma, kas ļauj dalībvalstīm dalīties ar sekmīgiem pasākumiem un problēmām, ar kurām tās saskārušās centienos sasniegt savus digitālās desmitgades mērķrādītājus un mērķus. Paraugprakses piemēru

Horvātija

Digitālās tiesības un principi

Saskaņā ar atbalsta pētījumu Horvātija ir bijusi relatīvi aktīva Eiropas Deklarācijas par digitālajām tiesībām un principiem īstenošanā – sāktas 48 iniciatīvas kopumā un septiņas jaunas iniciatīvas 2024. gadā. Horvātija ļoti aktīvi darbojas solidaritātes un iekļaušanas jomā. Mazāka aktivitāte ir konstatēta saistībā ar godīgu digitālo vidi. Šķiet, ka vislielākā ietekme vietējā līmenī ir pasākumiem ilgtspējas jomā, pretstatā tiem, kas attiecas uz cilvēku izvirzīšanu digitālās pārveides centrā.

Ieteikumi

- **Publiskie pakalpojumi:** stiprināt publisko pakalpojumu sadarbspēju un lietotājdraudzīgumu, lai mudinātu cilvēkus un uzņēmumus tos vairāk izmantot.
- **E-veselība:** ieviest visaptverošu tiesisko un tehnisko regulējumu, kas ļautu pilnvarotām personām piekļūt elektroniskajiem veselības datiem citu vārdā; padarīt medicīnisko attēldiagnostiku pieejamu personām, izmantojot valsts veselības aprūpes tiešsaistes piekļuves pakalpojumu; nodrošināt, ka visi veselības aprūpes sniedzēji, arī geriatriskās aprūpes centri un garīgās veselības aprūpes iestādes, ir pievienoti sistēmai un aktīvi sniedz tajā datus.
- **Digitālās pamatprasmes:** pastiprināt mērķtiecīgu rīcību, lai pārvarētu digitālo prasmju plaisu starp dažāda vecuma, izglītības līmeņa un lauku un pilsētu iedzīvotājiem.
- **IKT speciālisti**: paplašināt IKT speciālistu apmācības, prasmju pilnveides un saglabāšanas programmas, stiprināt saskaņotību ar darba tirgus vajadzībām un novērst intelektuālā darbaspēka emigrāciju, lai aizsargātu Horvātijas digitālo talantu resursus.
- **MVU digitalizācija**: ieviest mērķtiecīgu atbalstu, lai paātrinātu mākoņdatošanas un datu analītikas risinājumu ieviešanu, it īpaši MVU vidū, nolūkā palielināt uzņēmumu konkurētspēju.
- **Perifērijas mezgli:** pastiprināt centienus perifērijas mezglu jomā, ņemot vērā to nozīmi konkurētspējai, noturībai, suverenitātei un klimatiskai rīcībai.
- **5G**: paātrināt pilnīgu gigabitisku un 5G tīklu pārklājumu, it īpaši novēršot darbības vājās vietas (plānošana, atļauju piešķiršana) un paplašinot vidējās joslas 5G spektra ieviešanu.
- **Kiberdrošība**: izstrādāt mērķtiecīgas kiberdrošības atbalsta programmas attiecībā uz MVU, paplašināt noturības testēšanu un stiprināt valsts spējas novērst kiberincidentus publiskajā un privātajā sektorā.

apraksti tiek darīti pieejami visām dalībvalstīm *BPA* repozitorijā, un šie piemēri tiek prezentēti regulāros darbsemināros, kas pašlaik ir vērsti uz trim tematiskajām kopām: digitālās prasmes, zaļās IT un digitālo tehnoloģiju ieviešana.